

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

Po starem rimskem koledarju je mesec oktober štel za osmi (lat. octo) mesec, z uveljavitvijo julijanskega koledarja pa je pristal na desetem mestu.

Slovensko ime vinotok se je uveljavilo leta 1847. Večina imen za oktober je bila na slovenskih tleh tudi sicer povezana z vinom, saj so navadno prav v tem mesecu potekale trgatve in opravila, povezana s pridobivanjem vina.

Nekoč so se zanj uporabljala imena: vinec, vinščak, moštnik, listognoj, kozoprsk (čas parjenja koz), obročnik, repnik in lukovščak.

(Vir: https://www.kresnik.eu/oktober-vinotok_clanek_861.html)

Podobno raznoliko pa je tudi v letošnjem razširjenem programu (RaP), ki učencem ponuja vrsto dejavnosti (kar 55), kamor se lahko vključujejo po svojih željah in interesih.

Opis pestrega nabora aktivnosti je pripravila učiteljica Jelka Bojc.

DNEVI DEJAVNOSTI

ŠPORTNI DAN, 8. 10. 2024

V torek, 8. 10. 2024, je bil izveden 2. športni dan, orientacijski pohod za učence 7., 8. in 9. razredov. Minil je v znamenju orientiranja po kraju, razbiranja podatkov, rokovanja s kompasi in reševanja različnih nalog. Žal pa ni ostalo le pri tem. Priprava takšnega športnega dne zahteva večdnevne priprave, saj je potrebno natančno preučiti različne (za otroke varne) poti, izbrati kraje za kontrolne točke, nastaviti markacije, premišljeno označiti kraje, obeležja, drevesa ipd., po katerih se učenci orientirajo ali jih uporabijo v nalogah, ob tem pa poskrbeti za timskega duha – sestaviti skupine, ki bi morale delovati kot eden ter s skupnimi močmi prispevati k čim hitrejšemu času in kar najboljšemu rezultatu pri reševanju nalog. Poleg organizatorja športnega dne svoje dodatno delo vložijo tudi učitelji na kontrolnih točkah, ki poskrbijo za zanimive in raznovrstne naloge, katere ocenjujejo in točkujejo. Vsi dobljeni podatki se po izvedeni orientaciji vnesejo v tabele, ki so pokazatelj različnih spretnosti in veščin, ki jih posedujejo otroci in po katerih lahko ocenjujemo in spremljamo njihov razvoj. Nekaj let pa smo priča neodgovornemu in nespoštljivemu odnosu do dejavnosti, ki jih pripravljamo, zato se resno nagibamo k razmišljanju, da bi takšne zanimive dogodke, ki popestrijo in obogatijo šolski vsakdan, opustili zaradi neresnosti, ki jo učenci izkazujejo do vloženega dela. Orientacijski športni dan sicer ni za oceno, a je vendarle del šolske obveze, zato ga je treba vzeti z vso resnostjo in pokazati veliko mero odgovornosti. Učenci pa so ga opravili po principu 'gremo mi po svoje', ignorirali skupinsko delo, niso upoštevali začrtane poti, prav tako ne opravili vseh predpisanih nalog. Tovrstno obnašanje kar polovice (!) udeležencev dela veliko škodo tistim, ki jim takšna vrsta rekreacije predstavlja izziv in dodatno spoznavanje svojega domačega kraja, katerega danes vedno manj poznajo in samostojno raziskujejo, kot so ga nekoč na poti do šole in iz nje, ko so se otroci družili, si izmišljevali igre, odkrivali skrite koticke, gradili skrivališča, izdelovali loke, frače, se kdaj pa kdaj sporekli, a kaj kmalu pobotali. Čas je, da začnemo ceniti, da živimo v tako lepem naravnem okolju, ki nam ponuja vrsto sprostitev in poučnih trenutkov. Na orientacijskem pohodu bi lahko vse naštet s pridom izkoristili. Za ilustracijo in v razmislek: v 8. in 9. razredu je

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS*

Oktober, 2024

izpolnjene pole oddala le polovica učencev, v 7. pa tri četrt vseh ekip. Ali naj v bodoče dejavnosti pripravimo le za učence, ki so voljni izpolnjevati šolske obveznosti? Se bo enako nadaljevalo tudi v srednji šoli? Bodo do njih tako 'razumevajoči' tudi delodajalci? Dvomim. Zavedati se moramo, da je šola del vseživljenjskega učenja – priprava na zrelo odraščanje, avtonomno reševanje težav in sprejemanje odgovornosti za svoja dejanja.

(priprava dejavnosti: Črtomir Gojkovič; besedilo: Simona Napast; fotografije: Maja Idoska, Blaž Preglau, Polona Čuk Kozoderc)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

V sredo, 9. 10. 2024, so se učenci 4. in 5. razredov preizkusili v orientaciji po domačem kraju. Medtem ko je 4. razrede čakala nekoliko krajša pot, so se petošolci povzpeli na obronke Frama. Vsi so pot uspešno prehodili, bolj ali manj uspešno rešili pripadajoče naloge, seštevek časa in točk pa je najboljšim trem prinesel slastno nagrado, katero so si sami pripravili v šolski kuhinji. Že danes pa se sprašujemo, kdo se bo sladkal v prihodnjem šolskem letu 😊 (besedilo in fotografije Tadej Sternad)

TEHNIŠKI DAN (TPO z AED in EVAKUACIJA), 9. 10. 2024

V ponedeljek, 7. 10., in sredo, 9. 10. 2024, smo v sodelovanju z ZD dr. Adolfa Drolca Maribor izvedli delavnice za 7. in 9. razred. Učenci so imeli najprej predavanje o temeljnih postopkih oživljanja, kjer sta jih reševalca seznanila z najpogostejšimi nezgodami v življenju in ukrepi, kako lahko po najboljših močeh pomagamo ponesrečencu. V drugem delu so bili del praktičnega usposabljanja o masaži srca in uporabi AED (avtomatski eksterni defibrilator). (besedilo: Jasna Belas)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

9. 10. smo tehniški dan ponovno posvetili varnosti, ki je zajemala različne teme s predavanji in delavnicami:

- prometna varnost, varna pot v šolo, različne dejavnosti na temo varnosti, ukrepanje ob naravnih nesrečah;
- načrt evakuacije in izvedba le-te;
- temeljni postopki oživljanja, predavanje in praktični del (9. razred);
- varnost na internetu in medvrstniško nasilje;
- poklicna orientacija;
- projekt SPIRIT (8. razred).

(priprava dejavnosti in besedilo: Oskar Krevh; fotografije: Polona Čuk Kozoderc, Simona Napast)

SPREMLJEVALNE DEJAVNOSTI

TEDEN OTROKA: OTROK, NEPOPISAN LIST

Teden otroka® je program Zveze prijateljev mladine Slovenije že od leta 1954. Vsako leto se začne na prvi ponedeljek v oktobru in traja do nedelje istega tedna. Vsak otrok se rodi kot nepopisan list, vendar je njegovo

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024

odraščanje neločljivo povezano s časom, v katerem živi, pa tudi z vzgojo, šolskim sistemom, družbo in okoljem, ki ga obkroža. Kljub temu pa osnovne potrebe otrok skozi desetletja ostajajo nespremenjene. Vsi otroci, ne glede na čas in prostor, potrebujejo ljubezen, občutek varnosti, topel in zdrav dom. Potrebujejo igro, znanje, druženje z vrstniki, spodbudo, oporo, pomoč ter priložnosti za razvoj svojih talentov in interesov. Letošnja tema tedna otroka nas tako opominja, kako pomembno je, da otrokom omogočimo pogoje za srečno in izpolnjujoče otroštvo. (Vir: <https://www.zpms.si/programi/teden-otroka/>)

Tudi učenci (in učitelji) na naši šoli so 'popisovali prazne liste' ter se literarno, likovno in športno bogatili. Prvi dan so učenci 1.–3. r. uživali v folklornih plesih, ki so jih zanje pripravili in vodili plesalke in plesalci KUD Študent. Učenci so spoznavali nove plesne korake, slovenske narodne noše in se preizkusili v različnih plesih slovenskih pokrajin. En dan je bil namenjen sedmi umetnosti. V zanimivih filmskih delavnicah so učenci spoznavali osnove filmske produkcije in ustvarjali svoje kratke filme. Pomemben del tedenskega programa je bil tudi pouk o varnosti in evakuaciji. Učitelji so učencem na interaktiven način predstavili osnovna pravila obnašanja v različnih nevarnih situacijah. Seveda niso manjkale niti likovne delavnice, ki so bile odlična priložnost za razvoj otrokove domišljije in kreativnosti. Najbolj zabaven dan pa je bil petek, ko so se po šoli sprehajali Pike in gusarji. Tudi popoldanski, razširjen program je mineval v znamenju tedna otroka. Otroke je navdušil čarovnik Grega z glasbeno točko o navihani Piki. Teden otroka je bil pomemben dogodek, ki je prispeval k razvoju otrok in njihovega ustvarjalnega potenciala. Z izvedenimi aktivnostmi smo dosegli zastavljene cilje in ustvarili prijetno vzdušje za vse udeležence. (besedilo: Maša Stres, fotografije: Jelka Bojc, Mojca Lešnik, Simona Napast)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

SPIRIT VIKEND, 18., 19. 10.

Že četrto leto smo ponosna šola, ki se lahko pohvali, da sodeluje v projektu *Z ustvarjalnostjo in inovativnostjo do podjetnosti*. Učenci osmih razredov so tako 9., 18. in 19. oktobra 2024 ustvarjali in zasnovali ideje, kako izboljšati počutje na hodnikih naše šole ter pripraviti čim bolj funkcionalne in estetske izdelke za bazar. Z zunanjo izvajalko (Barbaro Pribožič Ribič) so pripravljali Canvase in v devetih korakih načrtovali podjetniške ideje na obe omenjeni temi.

Ker ni dela brez veselja, so bili učenci nagrajeni s spanjem v šoli. In seveda ni spanja brez plesa, karaok in kino večera, zato smo poskrbeli tudi za to.

Prihodnje jutro so učenci svoje predstavitve predstavili komisiji (učiteljema Oskarju in Nataši), ki je skupaj z Barbaro izbrala najboljše predloge in rešitve, ki so bili tudi nagrajeni.

Obiskal nas je tudi gost presenečenja, ki je skozi svojo življenjsko zgodbo predstavil življenje in delo podjetnika.

Vsi smo se strinjali, da smo se veliko naučili za življenje in kar je pomembneje, pri tem izredno uživali. Zaželeli smo si še več takšnih izkušenj. (besedilo in fotografiji: Nataša Maver Šoba)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

JESENSKA TRŽNICA

Šolski sklad Osnovne šole Fram je v četrtek, 17. 10. 2024, organiziral že sedmo jesensko tržnico s kostanjevim piknikom, ki je potekala v popoldanskem času na dvorišču šole. Obiskovalci so se lahko sprehodili med bogato založenimi stojnicami, kjer so lahko izbirali med raznovrstnimi okusi marmelad, medu, sadja, zelenjave, kupili domače rogljičke in druge vrste peciva, ki so jih pripravili starši, učenci, učitelji ter naši zvesti donatorji in šolski dobavitelji. Poleg ozimnice smo poskrbeli tudi za pečene kostanje in palačinke. Na tem mestu se iskreno zahvaljujemo našim kuharjem in vodji šolske prehrane. Hvala tudi vsem učiteljem pri soorganizaciji. Zahvaljujemo se turistični kmetiji Pri Kovačniku, turistični in eko kmetiji Pri Baronu, kmetiji Tomše, Boštjanu Lešniku, Ekološki kmetiji in sirarstvu Frešer, kmetiji Cimerman, Ekološki kmetiji Jurič-Gradišnik, Apihiški (Andrej Lunežnik), ki so naše stojnice obogatili s svojimi pridelki in izdelki. Iskrena hvala vsem, ki ste nam pomagali, da je dogodek tudi to leto uspel. Hvala, ker nas podpirate (predsednica šolskega sklada: Lara Plajh; člani upravnega odbora sklada: Anja Jurič, Aleš Perko, Jasmina Petelinšek, Marko Tepej, Peter Pogladič, Maša Stres). Tokrat smo za Šolski sklad Osnovne šole Fram s skupnimi močmi zbrali 1.455,82€. Veseli smo, da ste z obiskom in predvsem z vašo dobrosrčnostjo pripomogli k boljšemu jutri za naše učence. (besedilo: Maša Stres; fotografiji: Maja Stavbar)

TEKMOVANJA

DRŽAVNO IN REGIJSKO TEKMOVANJE IZ LOGIKE

19. oktobra je na OŠ Spodnja Polskava potekalo regijsko tekmovanje iz logike za 8. in 9. razrede. Iz naše šole so se tekmovanja udeležili trije učenci: Marko Papec iz 9. razreda ter Tadej Potočnik in Tomas Pulko iz 8. razreda. Vsi trije so prejeli bronasto priznanje.

Istočasno je potekalo tudi državno tekmovanje iz logike za 7. razrede, kjer sta oba udeležena tekmovalca – Oskar Pulko in Zala Zidar – prejela srebrno priznanje. Za odlične rezultate jim iskreno čestitamo! (besedilo: Monika Vogrinec)

USPEHI NAŠIH UČENCEV

OSKAR VEDLIN ZMAGOVALEC AMATERSKEGA DRŽAVNEGA PRVENSTVA V GOKARTIH

Sredi oktobra se je končalo amatersko državno prvenstvo v gokartih za fante in dekleta do 15 let, SWS Junior Cup. V tej sezoni je briljiral Oskar Vedlin, učenec 9. a, ki je zmagal kar 14 od 23 dirk (večina od njih je bila mednarodnega kova, z vozniki iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Slovaške ...), 7-krat pa osvojil drugo mesto. To je bilo tudi dovolj, da se je veselil naslova državnega prvaka, hkrati pa ponovno dobil štartno mesto na svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto julija v španski Malagi. Na svetovnem prvenstvu je vozil tudi letos, in sicer na domači karting progi Maxa Verstaapna v belgijskem Genku (v njegovi kategoriji je bilo 30 najboljših iz 24 držav), kjer mu je kazalo zelo dobro (na eni od dirk je bil celo tretji), a mu je na koncu vožnjo v velikem finalu preprečila viroza.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

Oskar pa je še posebej ponosen na dejstvo, da je sezono končal kot 7. najboljši voznik Junior Cup-a na svetu na zunanjih progah, kjer je sicer tekmovalo kar 1978 tekmovalcev. (besedilo in fotografiji: Dejan Vedlin)

FRAMSKI SLAVČKI

Mlade pevke in pevci, ki so v preteklem šolskem letu prepevali v otroškem in mladinskem pevskem zboru, so končno izvedeli rezultate naših nastopov na revijah pevskih zborov v dvorani Union za šolsko leto 2023/2024. Lani se jih je udeležilo 47 zasedb iz mariborske regije z okolico, kamor sodi tudi OŠ Fram. 13 zborov se je uvrstilo na regijski nivo, med njimi tudi mladinski pevski zbor OŠ Fram, 6 zborov pa na državnega, med katerimi so pevke in pevci lanskega otroškega pevskega zbora. Bravo, naši slavčki, in iskrene čestitke. (besedilo: Dora Ožvald)

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024

EKOŠOLA

ODPADKOM DAJEMO DRUGO ŽIVLJENJE

Kljub naraščanju količine odpadkov se naš odnos do njih (pre)počasi spreminja. A vendarle nam ne prinašajo le težav, povezanih z onesnaževanjem okolja, temveč so lahko tudi material za ponovno uporabo, recikliranje. Iz tega razloga je potrebno več razmišljati v smeri, kako lahko kot posameznik, šola in kraj prispevamo k smotrni ponovni uporabi odpadnega materiala.

Za izvedbo aktivnosti na temo ponovne uporabe odpadnega materiala smo se odločili, ker želimo zmanjšati količino odpadkov oziroma jih koristno izrabiti. V RaP-u 1 smo tako izdelali družabno igro, ki jo učenci uporabljajo za učenje in utrjevanje seštevanja tako pri usmerjenem kot neusmerjenem prostem času. Poleg tega smo si zadali več ekološko usmerjenih ciljev, s katerimi krepimo in razvijamo različne sposobnosti in spretnosti otrok (npr. poskočna žabica). Naš stalni spremljevalec je Dino, ki nas bodri in razveseljuje. (besedilo in fotografije: Jelka Bojc)

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024

PODALJŠANJE NAZIVA KULTURNA ŠOLA

V četrtek, 17. oktobra 2024, je na Osnovni šoli Vojke Šmuc Izola potekala slavnostna podelitev nazivov in zaključek projekta Kulturna šola 2024. Organizatorji so pripravili vrsto zanimivih delavnic (literarna, glasbena, plesna, filmska), nam pokazali mestne znamenitosti, na koncu pa nas v Kulturnem domu Izola navdušili z multimedijsko predstavo o beli golobici:

Vsako mesto ima svoj grb, ki je simbol nekega zgodovinskega pričevanja. Izole morda danes ne bi bilo, če bi davnega leta 1380 uspel načrt Genovežanov. V času številnih mestnih vojn so le-ti pluli proti Izoli v prepričanju, da bodo prevladali nad

pomorsko trgovino v Sredozemlju. Legenda pripoveduje, da so se nemočni meščani zatekli k molitvi v župnijsko cerkev sv. Mavra. Z njenega zvonika je poletela bela golobica nad genovsko ladjevje, ki ni videlo obale zaradi čudežnega meglenega oblaka, s katerim je sv. Maver pokril Izolo. Genovežani so sledili golobici, vedoč, da golobi ne letijo daleč od obale. A ta jih je odpeljala daleč na odprto morje in se vrnila na cerkev. Iz kljuna je izpustila oljno vejico v znak miru in varnosti. Od takrat je 23. oktober izolski praznik. V spomin na ta dogodek je v mestnem grbu upodobljena bela golobica z oljno vejico v kljunu. (vir: <https://izola.splet.arnes.si/legenda-o-beli-golobici/>)

Dogodka smo se udeležile ravnateljica Vesna Lešnik ter Dora Ožvald (koordinatorica) in Simona Napast (sokoordinatorica projekta). S ponosom smo se postavile ob bok vzgojno-izobraževalnim ustanovam, ki si prizadevamo, da otrokom in kraju približamo kulturo in ozaveščamo mlade rodove, da je ohranjanje slovenskega jezika in izročila naših prednikov ključnega pomena za obstoj Slovencev, raznovrstno umetniško izražanje pa prvina, ki daje unikatno noto vsakemu narodu. (besedilo: Simona Napast, fotografija: udeleženka prireditve)

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024

KNJIŽNI KOTIČEK

NAŠA MALA KNJIŽNICA in BRANJE NE POZNA MEJA

Oba projekta se bosta izvajala tudi v letošnjem letu, in sicer s tretje- oziroma petošolci. NMK vključuje slikanice: Petja sprašuje, kako je prišel na svet, Na ježka, Deklica in medved, Gospod Hruška in jadrnica, Buba in Kje si našla moj ključ? Ob pomoči skrbno izbranih literarnih del in pripadajočega ustvarjalnika otrokom na zabaven način približamo slovensko in tujo literaturo.

Z osnovno šolo Dragutina Lermana iz Brestovca na Hrvaškem pa bodo učenci delili izkušnje ob prebiranju knjige Mira Gavrana, Srečni dnevi. (besedilo: Simona Napast)

MEDNARODNI MESEC ŠOLSKIH KNJIŽNIC

Oktober je mednarodni mesec šolskih knjižnic. Letos poteka pod geslom: *Šolske knjižnice povezujejo skupnost*. V tem mesecu posebno skrb namenjamo promociji šolske knjižnice kot prostoru, kjer se ustvarja in povezuje ne samo šolska, ampak tudi širša skupnost. Leta 1999 so knjižničarji po vsem svetu začeli praznovati svoj mednarodni dan na četrti ponedeljek v oktobru, v Sloveniji pa smo ga prvič zaznamovali 22. oktobra 2007. Ker se je praznovanju pridruževalo čedalje več držav, se je leta 2008 odbor odločil, da praznovanje prilagodi lokalnemu okolju. S praznovanjem želimo slovensko javnost opozoriti na pozitivne učinke delovanja šolskih knjižnic znotraj matičnih ustanov. Na ta način izpostavimo njihov pomen pri posameznikovem sprejemanju in razumevanju sebe ter drugih, omogočanju empatije, moralnem presojanju, spodbujanju strpnosti in sočutja, treningu socialnih veščin otrok, učencev in dijakov ter vzpostavitvi pozitivnega odnosa do knjižnic in branja. (Vir: <https://knjiznicarske-novice.si/mednarodni-mesec-solskih-knjiznic-2024/>)

MESEC SKUPNEGA BRANJA IN DELO V KNJIŽNICI

Šestošolke so brale zgodbe in pravljice mlajšim učencem in jim tako popestrile jutranje ure.

Učenci radi proste ure preživljajo v knjižnici, mnogi, med njimi tudi Jan Meglič, pa pomagajo pri ovijanju knjižnega gradiva in urejanju knjižnih polic. Vsem iskrena hvala za skrb in pomoč.

NACIONALNA IN MEDNARODNA IZMENJAVA KNJIŽNIH KAZALK

Tudi letos so se učenci 5. razredov ter učenci, vključeni v izbirni predmet likovnega snovanja, pridružili projektu izmenjave kazalk. Tokrat nam je v Sloveniji dodeljena OŠ Nove Jarše s koordinatrico Heleno Krivec, mednarodni žreb pa nam je za mlajše učence dodelil šolo Liceul Teoretic „Ioan Buteanu“ Șomcuta Mare iz Romunije (koordinatrice Onorica Tîrziu, Izabela Lorincz, Ana Brenner), za starejše pa Osnovno šolo Lipik iz hrvaške (koordinatrica Biljana Krajačić).

RASTEM S KNJIGO

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024

Rastem s knjigo je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture. Z njim skušamo osnovnošolce in srednješolce motivirati za branje mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev ter jih spodbuditi k obiskovanju splošnih knjižnic. Projekt je Ministrstvo za kulturo začelo izvajati v šolskem letu 2006/2007, najprej zgolj za osnovne šole.

Na naši šoli smo del projekta že vrsto let. Vsako leto s sedmošolci obiščemo splošnoizobraževalno knjižnico (zadnja leta SIK Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica), kjer prijazna knjižničarka Darja Kolar učence seznani z delovanjem splošnih knjižnic, predstavi izbrano mladinsko delo in ga vsakemu podari. Tokrat so organizatorji izbrali delo avtorice Mateje Gomboc, Sposojena babi Štefi. (besedilo: Simona Napast; fotografiji: Dolores Brodnjak in Adrijana Ciglar)

UČENCI PESNIJO

Petošolci so poustvarjali ob branju Pavčkove pesmi Vesoljec:

Vsako jutro gledam v nebo in razmišljam, če vesoljci
res obstajajo.

Enkrat sem videl neko reč, ki bil je krožnik leteč.

Saj sem vedel, kje je bilo, sem mami pokazal, kaj je
bilo.

O, zelo ji je bilo všeč, ker sem delal neko reč.

Lepo vreme je bilo, da rekel bi, grem na sprehod.

Je bil lep popoldan, saj je bil prej najčudovitejši
dopoldan.

Evo, sonce je zašlo, tako da čez tri ure spat gremo.

Cokel padel mi je na glavo, saj zdaj vse je za mano.

(Oskar Blažič, 5. a)

Vesolje je zelo veliko, saj je čar.

Enostavno poleteti tja bi bil velik dar.

Sonce je največja stvar v osončju.

Osončje bi videl že na Havajskem otočju.

Lepo bi bilo, da bi tako ostalo.

Jupiter se bo z Zemljo poigral, da bo večji postal.

Enako bo z Uranom, ki bo prijatelj s puranom.

Celo vesoljec je pri nas ostal in prijazen postal.

(Matija Satler, 5. a)

ZA SVET BREZ LAKOTE

Slovenska karitas je v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje in evropske zadeve RS in Platformo SLOGA organizirala 12. slovenske razvojne dneve, ki so potekali v oktobru 2024 pod naslovom »Za svet brez lakote«. V sklopu teh dni je letos potekal drugi slovenski humanitarni forum, na katerem so bili predstavljeni razmisleki o

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

začaranem krogu med oboroženimi konflikti, podnebnimi spremembami in prehransko krizo ter kaj lahko mednarodna skupnost in Slovenija naredijo za zagotavljanje prehranske varnosti po svetu.

Pokroviteljica drugega slovenskega humanitarnega foruma je Nataša Pirc Musar, predsednica Republike Slovenije. Ob tem je Slovenska karitas povabila vse slovenske osnovne šole k sodelovanju pri nagradnem natečaju, preko katerega so nagovorili osnovnošolce in osnovnošolke in jih želeli spodbuditi k razmišljanju o pomanjkanju hrane v najrevnejših državah sveta, z revščino, rastjo cen hrane, oboroženimi konflikti in podnebnimi spremembami na eni strani ter problematiko zavržene hrane, predvsem v razvitem svetu, na drugi strani.

S svojima literarnima izdelkoma sta ponovno navdušila Rene Meglič in Matic Golob, ki nagrade sicer nista prejela, sta pa pustila velik vtis na bralce. (besedilo: Adrijana Ciglar)

LAKOTA

Suše, poplave in ekstremni vremenski pojavi,
svet se je znašel v veliki zmešnjavi.
Kaj se da storiti,
kako se tem grozotam da izogniti?

Vojne, konflikti in nasilje,
vse, da država doseže svoje cilje.
Njim vseeno je za življenja ljudi,
za lakoto mar jim ni.

Pomanjkanje osnovnih virov in izobraževanja,
o urejenih šolah lahko otrok ponekod le sanja.
Revščina velik je problem,
čeprav veliko skrito je našim očem.

Gospodarske težave in visoke cene
za ljudi so v veliko breme.

Denarja in hrane dovolj ni,
zato mnogi iz svoje države so odšli.

(Rene Meglič, 8. b)

LAČNE OČI

Prazna je njegova žlica,
sklenjene so mu dlani,
ga ne gane zadnja moda,
želi si le, da preživi.

Slepi, a z brezhibnim vidom,
si prekrivamo oči,

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

stran obračamo še glave,
kar ne vidiš, ne boli.

Konvoji orožja in zlomljenih sanj,
svet prepreden s strahom,
pogrezamo se vanj.

A neka lačna mati
svojo vojno brez orožja bije,
otroku briše bridke solze,
žalost se z obupom zlije ...

Tu, v svetu blišča in
zlaganega prestiža,

odvržene odvečne hrane in
žvenketajočega drobiža.

Obremenjeni s podobo,
ki zre iz ogledala,
razum in čut za sočloveka,
ta sta pa v ljudeh zaspala.

Le kaj bodo besede,
saj pesem nič ne spremeni,
poslušaj me, a me ne slišiš,
saj niso tvoje te lačne oči ...

(Matic Golob, 8.b)

AKTUALNO

4. OKTOBER – MEDNARODNI DAN ŽIVALI

V petek, 4. oktobra, obeležujemo svetovni dan živali, ki je namenjen ozaveščanju o izboljševanju položaja živali in dvigu standardov dobrobiti živali po vsem svetu. Kot družba se vse bolj zavedamo, da živali, ki so v oskrbi človeka – bodisi rejne bodisi hišne – niso zgolj sredstva za proizvodnjo ali lastnina, temveč čuteča bitja, ki si zaslužijo našo skrb in spoštovanje. Človek se je skozi vso svojo zgodovino razvijal v sobivanju z živalmi. Dolžnost lastnika živali je, da zanje skrbi na način, ki jim ne povzroča nepotrebnega trpljenja, bolečine in strahu. Skrb za živali in

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024

izboljševanje njihove dobrobiti pa ne zadeva le lastnikov živali, temveč je dolžnost vsakega izmed nas. (Vir: <https://www.gov.si/novice/2024-10-03-zivali-si-zasluzijo-naso-skrb-in-spostovanje/>)

Sv. Frančišek Asiški je italijanski svetnik, ki je bil v okviru svojega pastoralnega delovanja za katoliško Cerkev ustanovitelj frančiškanskega reda, sester klaris in tretjega posvetnega reda. Ni mu bila pomembna samo ljubezen do ljudi, ampak tudi skrb za živali. »To so moji bratje in sestre,« je govoril in se z največjim veseljem pogovarjal z njimi. Tako so ga videli na obali morja, kako se pogovarja z ribami, ali na vrhu hriba, kako kramlja s pticami. Svojo ljubezen do narave in do vsega stvarstva je Frančišek malo pred smrtjo, skoraj že popolnoma slep, zapisal v svoji Sončni pesmi, ki še danes seže ljudem v srce. (Vir: <https://www.lovska-zveza.si/2022/10/04/manj-znano-zakaj-je-4-oktober-svetovni-dan-zivali/>)

Tudi na naši šoli smo ta dan namenili pričetku zbiranja hrane, priboljškov in igrač za živali v mariborskem azilu. (vodja projekta: Tatjana Ajd Kramp; fotografija: Simona Napast)

5. OKTOBER – SVETOVNI DAN UČITELJEV

Kuharji so se na ta dan spomnili učiteljev in nam pripravili sladko pojedino.

S svetovnim dnevom učiteljev se spominjamo 5. oktobra 1966, ko so bila na posebni medvladni konferenci v organizaciji Unesca in Mednarodne organizacije dela (ILO) sprejeta Priporočila o položaju učiteljev. V tem pomembnem dokumentu so jasno določene pravice in dolžnosti vzgojiteljev in učiteljev, poudarjeno pa je tudi, kakšen položaj bi ti morali imeti v družbi glede na pomembnost in zahtevnost dela, ki ga opravljajo. Prav tako je v priporočilih opredeljena odgovornost vlad, da morajo zaposlenim v vzgoji in izobraževanju ter organizacijam, v katerih se združujejo in jih te zastopajo, omogočiti sodelovati pri odločanju o zanje pomembnih vprašanjih. Odločitev

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024

o 5. oktobru kot svetovnem dnevu vzgojiteljev in učiteljev je bila sprejeta na Mednarodni konferenci o izobraževanju leta 1993 v Ženevi, obeležujemo pa ga od leta 1994. (Vir: <https://www.sviz.si/svetovni-dan-uciteljev-2024-prisluhnimo-uciteljicam-in-uciteljem/>)

V šolskem oz. študijskem letu 2023/24 je bilo v vrtcih zaposlenih 13.494 strokovnih delavk in delavcev, v osnovnih šolah 22.074, v srednjih šolah 7.605 ter v višješolskih in visokošolskih ustanovah 5.993 strokovnih delavk in delavcev. V osnovnošolskem izobraževanju je bilo zaposlenih 18.824 učiteljev in učiteljic ali 214 (1,2 %) več kot v prejšnjem šolskem letu. Poleg učiteljev je bilo zaposlenih še 3.250 vodstvenih, svetovalnih ali drugih strokovnih delavcev. Med učitelji je bilo moških nekaj manj kot 15 %, med vodstvenimi delavci pa 24 %. 8 % učiteljev je bilo starih 60 let ali več, kar je bilo za skoraj 3 odstotne točke več kot pred petimi leti. (Vir: <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/11657>)

Svetovni dan učiteljev vsako leto ponudi priložnost za poglobljen in vedno tudi nujen razmislek o vlogi, krepitvi in prihodnosti pedagoškega poklica. Učiteljice in učitelji imajo v vzgojno-izobraževalnem sistemu nenadomestljivo vlogo, zato je bistveno, da se njihovo delo ustrezno ovrednoti, da je cenjeno in spoštovano, njihov glas pa upoštevan pri oblikovanju izobraževalnih politik. Slogan letošnjega svetovnega dneva učiteljev (*Prisluhnimo učiteljicam in učiteljem*) izpostavlja prav ta vidik kot ključen. (Vir: <https://www.sviz.si/svetovni-dan-uciteljev-2024-prisluhnimo-uciteljicam-in-uciteljem/>)

16. OKTOBER – SVETOVNI DAN KRUHA

Kruh že od nekdaj velja za dobrino, ki ne le nasiti lačna usta, pač pa ima globlji simbolni pomen. Je znak blagostanja, sad dela pridnih rok, je sporočilo miru in spoštovanja. Vsak od nas je poklican k temu, da tradicijo in kulturo spoštovanja do kruha ohranja in jo prenaša na svoje naslednike, ki se niso soočali s pomanjkanjem le-tega. Dostojanstvo naroda smo dolžni ohraniti tudi z odnosom do kruha, ki naj ima na naši mizi častno mesto. Naj bo kot bogat prehranski vir del našega vsakdanjega jedilnika in ne vir prezira in predmet izključevanja. Letom, fizičnim aktivnostim in počutju naj bo primerno odmerjen, morebiten višek pa nikoli zavržen v smeti. Vsaj na dan kruha se zato spomnimo, da je spoštovanje vreden dar. (Vir: <https://kruhinpotica.com/blog/svetovni-dan-kruha-16-oktober/>)

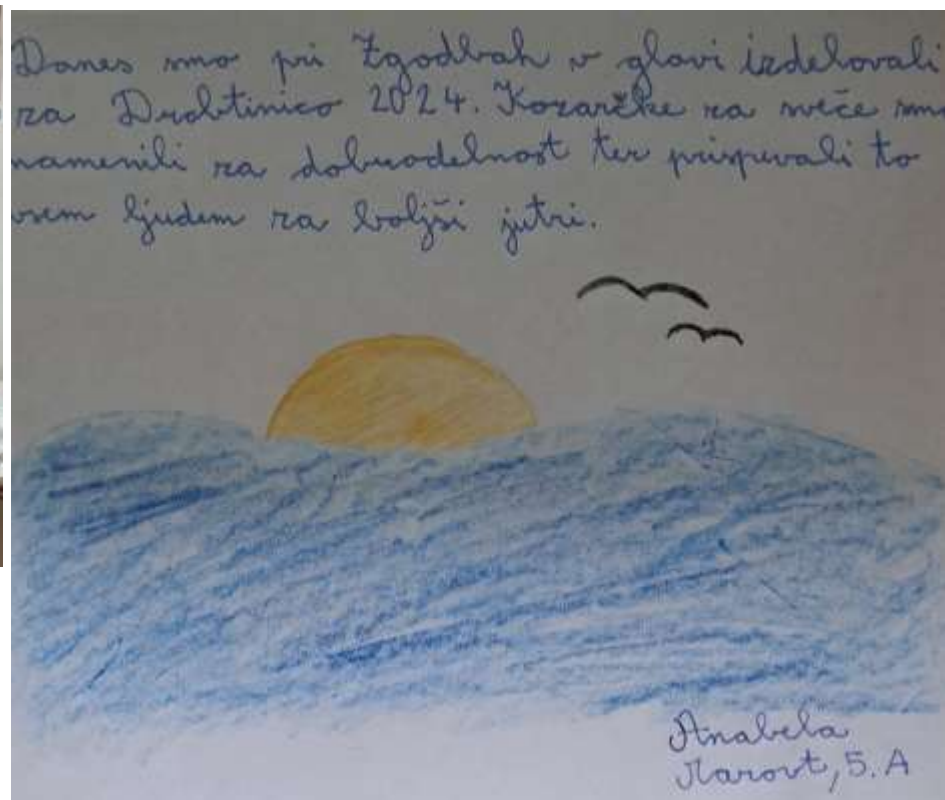
*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

DROBTINICA 2024

Sobotno jutro, 19. 10. 2024, je bilo lepo in polno navdiha. Ponovno je bil čas za Drobtinico, ki jo skupaj s KO RK Fram in mladimi člani RK OŠ Fram pripravljamo vsako leto. Stojnici sta se hitro polnili z dobrotami, ki so jih prispevali lokalni pridelovalci. Poleg kruha, potice, rogljičkov so bili na voljo tudi siri, marmelada, čaji, sokovi ... Pridružili so se še peto- in šestošolci, ki so v šoli pekli pecivo, izdelali zapestnice prijateljstva in vazice. Vonj po pečenem kostanju je privabil obiskovalce, ki so bili namenjeni v trgovino, in toplo sonce je ogrelo marsikatero srce tistih, ki so se ustavili ob stojnici, pokramljali s sokrajan in v skrinjico spustili prostovoljni prispevek, ki bo v celoti namenjen za zagotovitev enakih možnosti in reševanje socialno-ekonomske stiske za zdrav razvoj vseh učencev OŠ Fram. Hvala vsem donatorjem in KO RK Fram, ki nam vedno prisluhnejo in pomagajo. (besedilo: Valentina Gselman, fotografije: Simona Napast, Valentina Gselman)

Priprave na Drobtinico 2024 so bile v 5. a v polnem teku.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

Učenci so izdelovali kozarčke, pekli pecivo.

Nasmejani obrazi
in odlična ponudba
so k stojnicam
privabili veliko
obiskovalcev, ki so
iz srca prispevali
dar za naše učence.

Hvala vsem.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

20. OKTOBER – SVETOVNI DAN KUCHARJEV

V ponedeljek, 21. 10. 2024, smo se ob svetovnem dnevu kuharjev spomnili tudi na naše pridno kuharsko osebje. Šestošolke Ana in Mija Babošek ter Eva Nikl so jim po šolskem radiu prebrale čestitko: Thomas Keller je napisal: »Kuhinja je mnogo več kot le prostor za pripravo hrane. Je dom in zatočišče pridnih kuharic in kuharjev, ki v vsako jed, ki je vsakodnevno pripravljena na naših mizah, dajo del sebe. Recept je skupek besed in navodil, katerim šele kuhar doda dušo in pravo vrednost.«

Spoštovane kuharice in kuharji, ob vašem dnevu želimo izpostaviti nekaj, kar nam je vsem skupno – ljubezen do dobre hrane. Vsak dan nas razveseljujete z jedmi, ki niso le okusne, ampak pripravljene z veseljem in marljivostjo, kar občutimo ob vsakem grižljaju. Vaša vsakodnevna dobra volja, hudomušni napisi v kuhinji, pa tudi nenehna pripravljenost, da priskočite na pomoč, so tisto, kar naredi vaše delo tako posebno. Hvala vodji Marku, ki s svojo ekipo – Polono, Anamarijo, Romano in Barbaro – vsak dan poskrbi, da so krožniki polni okusa in omamnih vonjev. Hrana je več kot le gorivo za telo. Je povezanost, kultura, užitek. Zato je pomembno, da jo cenimo in spoštujemo. Skupaj moramo poskrbeti, da ne pristane v smeteh, saj je vsak obrok naših kuharjev pripravljen z ljubeznijo in mislijo na nas. Dragi naši, želimo vam, da še naprej ustvarjate kulinarčne mojstrovine, da uživate v svojem delu in naj vas vsak nov recept napolni z navdušenjem in mislijo na zadovoljne pokuševalce.

Naše kuharice in kuharje sta ravnateljica, Vesna lešnik, in vodja prehrane, Nastja Habbjanič, presenetili s kavico in domačim pecivom ter jih postregli, kot oni nas skozi celo leto. (besedilo: Simona Napast, fotografija: Polonca Lešnik)

KUHAR IN KUCHARICE!

ČE RECEPT NIMA DUŠE, MORA SVOJO DUŠO V RECEPT DODATI KUCHAR.

HVALA VAM, KER TO POČNETE VSAK DAN. (JASMINA IN MAŠA)

STE NAJBOLJŠI KUCHARJI. (NEŽA)

NAJRAJE IMAM VAŠO GOVEJO JUHO. (NOEL)

PIRE KROMPIR S POHANČKOM ZMAGA. (EMA)

RAD IMAM VAŠE RIBE. (JAN S.)

SLADICE SO VRHUNSKE. (LAURA)

STE ZELO PRIJAZNI KUCHARJI. (LAN)

VŠEČ MI JE MARKO. (FILIP)

MARKO JE »NASMEJANČEK«. (ADRIJAN)

VŠEČ MI JE VAŠ LIPTAUER. (JAN J.)

OSTANITE TAKŠNI IN SE NE SPREMINJAJTE. (GAJA)

ŠPAGETI SO SLASTNI. (ROK)

VAŠE JEDI SO BOLJŠE KOT V HOTELIH. (NIK)

MARKO JE NAJBOLJ SMEŠEN, KO NAM KAJ ZAPLEŠE IN ZAPOJE. (OTO)

ŽELIM, DA NAS MARKO VEDNO NASMEJI Z LONCEM NA GLAVI. (NIKOLA)

»MAKARONFLAJŠ«. (ANEJ)

MENI SO DOBRI ČUFTI. (LUKA)

KUHARJA MARKOTA IMAM RAD. (DOMINIC)

HVALEŽNA SEM, DA VAS IMAMO. (KAROLINA)

VŠEČ MI JE VAŠA ŠPINAČA. (EVA)

KREMNE JUHICE SO ZAKON. (MIA)

TORTA NA PRVI ŠOLSKI DAN JE BILA »MNJAMI«. (LEO)

SLADOLED ZMAGA. (ŽAN)

UČENCI IN UČITELJICI 1.B

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024

31. OKTOBER – SVETOVNI DAN VARČEVANJA, NOČ ČAROVNIC in DAN REFORMACIJE

31. oktober je bil za svetovni dan varčevanja določen na prvem mednarodnem kongresu hranilnic v Milanu v Italiji leta 1924. Na njem se je zbralo okoli 350 predstavnikov 7000 hranilnic in njihovih podružnic iz 27 držav. Glavni cilj kongresa je bil spodbuditi prebivalstvo k varčevanju, zlasti v obliki vlog na računih v bankah in hranilnicah. Danes ta dan obeležujemo v 80 državah. Varčevanje ima v Sloveniji precej dolgo tradicijo. Prva hranilnica v Ljubljani je bila ustanovljena leta 1820. Nato je bilo ustanovljenih več mestnih hranilnic in kreditnih zadrug. Za začetek slovenskega bančništva velja leto 1900, ko so slovenski poslovneži ustanovili Ljubljansko kreditno banko, prvo bančno ustanovo na ozemlju današnje Slovenije. (Vir: <https://regionalobala.si/novica/svetovni-dan-varcevanja-bancne-vloge-slovenskih-gospodinjstev-so-dosegle-30-milijard-evrov>)

Noč čarovnic (Halloween) se prav tako praznuje 31. oktobra. Praznik izvira iz keltskega praznika Samhain, ki je označeval konec poletja in začetek zime. Kelti so verjeli, da se na ta dan meja med svetom živih in svetom mrtvih zabriše, zato so prirejali razne obrede, da bi umirili duhove.

V 5.a so poletele v nebo čarovnice, v kuhinji pa so se plazili prijazni pajki. (besedilo: Simona Napast, fotografije: Polonca Lešnik, Valentina Gselman)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024*

Reformacija je bilo pomembno versko, kulturno in politično gibanje v 16. stoletju, ki je stremelo k prenovi katoliške cerkve. Njen vpliv se je razširil po vsej Evropi, tudi na Slovenskem, kjer je gibanje prineslo več kot le verske spremembe. Najpomembnejša posledica je bilo rojstvo slovenskega knjižnega jezika. Pred reformacijo še namreč ni bilo književnih del v slovenščini. Dal nam jih je Primož Trubar, ključna osebnost tega obdobja. Leta 1550 je izdal prvi dve slovenski knjigi: Katekizem in Abecednik. S tem je položil temelje slovenski književnosti in omogočil, da so Slovenci lahko brali in se učili v svojem jeziku.

Zakaj je bila reformacija tako pomembna za slovenski jezik?

Verske knjige v ljudskem jeziku: Reformatorji so verjeli, da bi moral imeti vsak vernik dostop do Svetega pisma v svojem maternem jeziku. To je spodbudilo nastajanje književnih del v različnih jezikih, tudi v slovenščini.

Širitev pismenosti: S pojavom prvih slovenskih knjig se je začela širiti pismenost med Slovenci. Ljudje so se lahko izobraževali in sodelovali v verskem življenju.

Oblikovanje narodne zavesti: Reformacija je pripomogla k oblikovanju narodne zavesti med Slovenci. Skupni jezik in književnost sta Slovence povezala in okrepila njihovo identiteto.

(Vir: <https://www.delo.si/novice/slovenija/golob-cas-reformacije-je-bil-za-slovence-svetlo-obdobje>)

31. oktobra je svoj 60. rojstni dan praznoval Zvonko Purgaj. Ob njegovem prazniku smo se spomnili vseh let, ko je neprecenljiv del naše šolske družine. Njegova delovna vnema, zanesljivost in prijaznost so nas vedno navduševali. Je več kot le šofer in hišnik – je naš prijatelj, na katerega smo se lahko vedno zanesli. Zvonko, hvala za vse, kar si naredil za nas. Kolektiv OŠ in Vrtec Fram ti želi še veliko zdravih in srečnih let. (foto: Polona Lešnik)

Zvonko, pomahaj še ti 😊

(Krajni fotografiji sta bili posneti na jesenski tržnici, sredinska pa v vojaškem letalskem oporišču Željava.)

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024

KOMEMORACIJA PRI SPOMENIKU NOB

Na komemoraciji pri centralnem spomeniku na framskem pokopališču smo se 25. 10. zbrali v spoštljivem spominu na padle borce. Poklonili smo se njihovem pogumu in požrtvovalnosti za domovino. Spomnili smo se njihovega junaštva, in s tem dali prispevek k ohranjanju naše dediščine. Pod mentorstvom Valentine Gselman in Dore Ožvald so učenci mladinskega pevskega zbora, člani ansambelske igre ter posamezniki popestrili program. Spregovorila je tudi Zdenka Čretnik, predsednica NOB, celoten dogodek pa je posnel BKTV. Čestitke vsem nastopajočim. (besedilo: Dora Ožvald, fotografija Valentina Gselman)

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024

ODLIČJE GUSTAVA ŠILIH

Odličja in priznanja Gustava Šiliha se podeljujejo za dosežke, ki pomembno prispevajo h kvalitetnemu delu v vzgoji in izobraževanju, k razvoju pedagoške teorije in prakse ter k povezovanju z ožjim in širšim okoljem. Med ponosnimi prejemniki tega priznanja za leto 2023, ki so bila 8. 10. 2024 podeljena v Narodnem domu Maribor, je bila tudi naša učiteljica Tatjana Ajd Krامل. Za prejemnico priznanja jo je predlagal aktiv za družboslovje s temi besedami:

Tatjana Ajd Krامل, učiteljica geografije in zgodovine, s svojo energijo, idejami, izkušnjami, spodbudami in s štiridesetletno delovno dobo deluje na OŠ Fram. Aktivno je vpeta v šolsko, lokalno in širše delovanje. Vedno je pripravljena pomagati s svojimi strokovnimi nasveti tako sodelavcem kot tudi učencem. V svoji karieri je bila predana mentorica številnim študentom in študentkam. Njeno delo odlikuje predanost poklicu učitelja, strokovna avtonomnost in ustvarjalnost. Skozi svoje delo je spodbujala in

navdihnila mnoge študente in pripravnike, ki so pri njej izvajali prakso.

Tatjana Ajd Krامل skrbi za lasten napredek in razvoj, predvsem pa svoje znanje predaja, skrbi za prenos dobre prakse in prenašanje znanja tudi na mlajše generacije. Največja nagrada pa je ta, da so njeni

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2024

učenci zelo uspešni na mnogih področjih, kjer prejemajo vidne nagrade in priznanja. Prav tako že vsa leta sodeluje pri številnih projektih, pod njenim mentorstvom je tudi nastalo več raziskovalnih nalog. Aktivno je sodelovala na različnih prireditvah ali jih pripravljala, tako v sklopu šole kot tudi širše. Ob 150. obletnici šole v Framu je bila tudi soavtorica biltena in razstave o zgodovini OŠ Fram. Sodelovala je pri sooblikovanju učbeniškega gradiva, aktivna je tudi pri raznih humanitarnih akcijah. S tem in mnogimi drugimi aktivnostmi je ponesla ime našega kraja izven okvirjev domače občine in matične šole. Iskrene čestitke! (besedilo: Nataša Maver Šoba, fotografiji: Vid Krampf)

Tudi v šolski kuhinji so se veselili jesenskih počitnic in nestrpno pričakovali noč čarovnic.

LEPE POČITNICE

Jesen

(avtor: Mark Komel, 2.a)

Izdaja OŠ Fram, Turnerjeva ulica 120, Fram
Urednica in lektorica: Simona Napast

